

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 17C/256/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114220696
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Mesárošová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4114220696.8

DOPĽŇACÍ ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Denisou Mesárošovou, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ V. G., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX L. S., 2/ Z. G., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX X., 3/ Z. N., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX L. S., o zaplatenie sumy 10.347,30 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Výrok rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn. 17C/256/2015-64, zo dňa 14.11.2016 sa dopĺňa o výrok č. III. a IV. nasledovne:

III. Súd žalobu žalobcu vo zvyšku uplatneného nároku a to úroku z úveru vo výške 7,49 % ročne zo sumy 8.886,73 eur počnúc od 02.01.2014 až do zaplatenia zamietá.

IV. Žalovaným v 1. v 2. a v 3. rade sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa žalobným návrhom domáhal, aby súd zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy vo výške 10.347,30 eur, pričom svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XX.XX.XXXX, bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 05.05.2006, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným v 1. a v 2. rade mimoriadny medziúver vo výške 13.277,57 EUR.

Žalovaní v I. a II. rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,49 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 82,89 EUR a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 66,39 EUR. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní v I. a II. zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7 % p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 116,18 EUR.

Žalovaný III. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojia žalovaný I. a II. rade.

Žalovaní v I. a II. porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 25.11.2013 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaných v I. a II. rade, aby v 7-dňovej lehote vrátili zostatok úveru. Žalovaní v I. a II. peňažné prostriedky nevrátili. O odstúpení od zmluvy bol upovedomený aj žalovaný v III. rade.

Dižná suma ku dňu odstúpenia od zmluvy vo výške 10.347,30 EUR pozostáva z istiny 8.886,73 EUR, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov ku dňu odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 1.460,57 EUR.

2./ Súd prvej inštancie v predmetnej veci rozhodol rozsudkom č. k. 17C/256/2015- 64, zo dňa 4.11.2016, ktorým žalovaných v 1., 2. a v 3. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 10.347,30 eur spolu

s 5 % úrokom z omeškania ročne, počnúc od 2.1.2014 až do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných a trovách rozhodol tak, že žalobcovi priznáva plnú náhradu trov konania.

3./ Žalobca prípisom došlého súdu dňa 10.07.2017 podala návrh v zmysle § 225 CSP na vydanie dopĺňacieho rozsudku, ktorým bude rozhodnuté aj o tej časti uplatneného nároku žalobcu o, ktorej súd nerozhodol a to po zaplatení 7,49 % úroku ročne za úver zo sumy 8.886,73 eur, pričom od tejto časti žalobcom uplatneného nároku nebolo rozhodnuté .

4./ Súd v predmetnej veci vytýčil termín pojednávania za účelom vydania dopĺňacieho rozsudku

5./ Podľa § 225 ods. 1 CSP ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

6./ Podľa odseku 2 vyššie cit. zák. ustanovenia, doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.

7./ Podľa odseku 3 vyššie cit. zák. ustanovenia, návrh na doplnenie sa netýka právoplatnosti ani vykonateľnosti výrokov pôvodného rozsudku.

8./ Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, doručenie predvolania mal riadne vykázané, pričom súhlasil s tým, aby súd v predmetnej veci rozhodol v jeho neprítomnosti a preto súd v zmysle § 180 CSP predmetnú vec pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu .

9./ Žalovaný v 1. rade uviedol, že nesúhlasí s tým, aby bol zaviazaný na platenie úrokov z omeškania zo sumy 8.886,73 eur, pričom predmetný úver riadne splácal .

10./ Žalovaná v 2. rade uviedla, že nesúhlasí s tým, aby bola zaviazaná na platenie úrokov z omeškania zo sumy 8.886,73 eur, predmetný úver riadne spláca .

11./ Žalovaný v 3. rade uviedol, že nesúhlasí s tým, aby bol zaviazaný na platenie úrokov z omeškania zo sumy 8.886,73 eur, má vedomosť o tom, že predmetný úver sa v súčasnej dobe riadne spláca.

12./ Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o úroku z úveru, ktorý si žalobca v konaní uplatňoval a to vo výške 7,49 % ročne zo sumy 8.886,73 eur počnúc od 02.01.2014 až do zaplatenia .

13./ Súd uvádza, že predmetom sporu zostalo rozhodnúť o tom, či žalobca má nárok na uplatnenie si úroku z úveru vo výške 7,49 % ročne zo sumy 8.886,73 eur počnúc od 02.01.2014 až do zaplatenia , pričom k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi stranami sporu došlo odstúpením od zmluvy a to z dôvodu, že žalovaný v 1. a 2. rade porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať .

14./ Súd z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť žalobcom uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok žalobcu neje dôvodný.

15./ Súd uvádza, že odstúpením od zmluvy zaniká zmluva ako celok, teda platnosť všetkých zmluvných dojednaní i tých, čo by mali podľa zmluvy platiť po odstúpení od zmluvy.

Súd prvého stupňa sa nestotožnil so stanoviskom žalobcu, že má nárok na uplatnenie si úroku z úveru a to z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola časovo ohraničená do splatenia splátok a po tomto dátume si už žalobca nemohol uplatňovať úrok, ale len úrok z omeškania, čo mu aj súd priznal. Splatnosť predmetného úveru nastala ku dňu odstúpenia od zmluvy, od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

Ďalej súd uvádza, že pokiaľ žalobca tvrdí, že po zosplatnení dlhu má nárok na dojednaný úrok, súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukazuje na aplikačnú prax súdov, ktorá sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti, a teda, či popri úroku z omeškania a iných sankciách, tieto žalobcovi patria, už zaoberala.

Najvyšší súd SR vo veci 4Obo 143/1998 uviedol, že dohodnuté úroky z poskytovaných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

Uvedené rozhodnutie akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. 09. 2012. K záveru súdov, že: „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie úrokov z úveru“ ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

Pokiaľ žalobca vyhlásil splatnosť, ktorá nastala ku dňu odstúpenia od zmluvy zostatku úveru s príslušenstvom s účinnosťou k 01.01.2014, týmto svojím jednostranným právnym úkonom zásadne zmenil pôvodne dohodnutý úverový vzťah a zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, ale majú odlišné funkcie, keďže zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny, na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t. j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru v dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk.

Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru.

V prípade, ak dôjde k predčasnemu alebo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodného úverového vzťahu, vznikne (tak, ako sa stalo aj v danej veci u žalobcu) nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, to znamená, že veriteľ má právo získať okamžite celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať.

Tým teda stráca nárok veriteľa na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Naproti tomu, v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu veriteľa, dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, a teda užívať a splácať ich postupne v splátkach a vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Pokiaľ si dlžník nesplní svoju povinnosť vrátiť požičané prostriedky, má veriteľ možnosť vymáhať si celú zosplatnenú pohľadávku (úver) a dlžník, ktorý nesplní povinnosť vrátiť zosplatnenú pohľadávku, sa dostáva do omeškania a je povinný uhradiť veriteľovi aj úrok z omeškania.

V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za takejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo.

Podľa názoru súdu, len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do mimoriadneho zosplatnenia celého úveru v danej veci bolo možné požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemá už nárok na zmluvne dojednaný úrok.

Súd prvej inštancie preto poukazuje na rozhodnutie NS SR R 59/98, v zmysle ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, resp. do predčasnej splatnosti; následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už len úroky z omeškania. Takýto záver vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 4 Obo 143/98.

Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5 Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. 02. 2017 sp. zn. 5Co/407/2016, Krajského súdu v Nitre zo dňa 15.03.2018 sp. zn. 9Co/225/2017, sp. zn. 25Co/180/2017 zo dňa 29.11.2017, sp. zn. 25Co/180/2017, sp. zn. 7Co/1014/2015, 5Co/64/2018 zo dňa 06.02.2019, 5Co/90/18 zo dňa 30.08.2018, 6Co/191/2018 zo dňa 20.02.2019, 6Co/191/2019 zo dňa 20.02.2019.

16./ Súd vzhľadom na vyslovený právny názor rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku A zamietol žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie úroku z úveru vo výške 7,49 % ročne zo sumy 8.886,73 eur.

17./ Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko žalovaní síce boli v tejto časti uplatneného nároku úspešní vznikol im nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ale z dôvodu, že im žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, že žalovaným v 1. v 2. a v 3. rade sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra v dvoch vyhotoveniach, pričom lehota podľa § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v čase odo dňa účinnosti tohto zákona t.j. od 27.3.2020 do 30. apríla 2020 neplynie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie (§ 127 CSP), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP)

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania a § 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie.